

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 20 grudnia 2018 r.

Poz. 2373

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾

z dnia 7 grudnia 2018 r.

w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Celno-Skarbowej oraz ich rodzin

Na podstawie art. 38 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2018 r. poz. 132, 138, 730 i 912) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia określają:

- 1) tryb postępowania w sprawach zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Celno-Skarbowej, zwanych dalej „funkcjonariuszami”, oraz uprawnionych członków ich rodzin;
- 2) właściwość organu w sprawach zaopatrzenia emerytalnego;
- 3) podmioty uprawnione do wypłaty zasiłku pogrzebowego i tryb jego refundacji;
- 4) wzór i tryb wydawania legitymacji emeryta-rencisty policyjnego.

2. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do funkcjonariuszy Urzędu Ochrony Państwa, funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu oraz do funkcjonariuszy Służby Celnej, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, zwanej dalej „ustawą”, którzy są funkcjonariuszami w rozumieniu ust. 1 pkt 1, oraz do uprawnionych członków ich rodzin.

§ 2. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, zwany dalej „organem emerytalnym”, ustala prawo do zaopatrzenia emerytalnego, wysokość świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia, zwanych dalej „świadczeniami”, oraz dokonuje ich wypłaty.

---

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 97 i 225).

Rozdział 2

Wszczęcie postępowania

§ 3. 1. Organ emerytalny wszczyna postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczeń na wniosek zainteresowanego lub jego pełnomocnika, chyba że przepisy ustawowe przewidują wszczęcie tego postępowania z urzędu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się na piśmie lub ustnie do protokołu sporządzonego w siedzibie organu emerytalnego, z wyjątkiem wniosku o wznowienie postępowania, który składa się wyłącznie na piśmie.

§ 4. 1. Jeżeli przedstawiciel ustawowy lub opiekun prawny nie zgłasza wniosku, o którym mowa w § 3 ust. 1, wniosek ten może zgłosić w imieniu zainteresowanego osoba sprawująca nad nim faktyczną opiekę. W takich przypadkach organ emerytalny sporządza adnotację w aktach sprawy.

2. Organ emerytalny może uznać za skuteczne czynności, które są podejmowane na rzecz zainteresowanego przez osobę sprawującą nad nim faktyczną opiekę, jeżeli nie wymagają osobistego działania zainteresowanego.

§ 5. 1. Wniosek o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia, zwany dalej „wnioskiem”, zawiera w szczególności:

- 1) dane zainteresowanego:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) numer PESEL, a jeżeli nie nadano tego numeru – serię i numer dowodu osobistego lub paszportu,
  - d) numer NIP, jeżeli jest to jego numer identyfikacyjny,
  - e) adres miejsca zamieszkania i adres do korespondencji,
  - f) adres miejsca pobytu lub ostatniego miejsca zamieszkania, jeżeli nie posiada on adresu miejsca zamieszkania;
- 2) wskazanie rodzaju świadczenia, o jakie ubiega się zainteresowany;
- 3) wskazanie sposobu wypłaty świadczenia wraz z podaniem odpowiednich danych niezbędnych do jego wypłaty;
- 4) podpis zainteresowanego, jego pełnomocnika, osoby sprawującej faktyczną opiekę, o której mowa w § 4, albo osoby upoważnionej przez wnioskodawcę, o której mowa w § 22.

2. Wniosek wniesiony w formie dokumentu elektronicznego opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

3. Do wniosku załącza się dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia.

4. Organ emerytalny pozostawia bez rozpoznania wnioski, który nie zawiera danych określonych w ust. 1 pkt 1 lit. a lub e albo f.

§ 6. 1. Wniosek o:

- 1) emeryturę lub rentę inwalidzką,
- 2) rentę rodzinną,
- 3) wznowienie postępowania,
- 4) ponowne ustalenie wysokości świadczenia lub o zmianę świadczenia,
- 5) wznowienie wypłaty świadczenia,
- 6) zasiłek pogrzebowy

– składa się do organu emerytalnego.

2. Wniosek o emeryturę, rentę inwalidzką lub rentę rodzinną może być złożony również w komórce kadrowej organu Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej, właściwego ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby lub miejsce zamieszkania zainteresowanego. Organ ten przekazuje wniosek wraz z załączonymi dokumentami organowi emerytalnemu nie później niż w terminie 7 dni od dnia jego zgłoszenia.

§ 7. 1. Za datę zgłoszenia wniosku uważa się datę wpływu pisemnego wniosku do organu emerytalnego, datę ustnego zgłoszenia wniosku do protokołu sporządzonego w siedzibie organu emerytalnego oraz datę wprowadzenia wniosku do systemu teleinformatycznego organu emerytalnego, a w przypadku określonym w § 6 ust. 2 – datę złożenia wniosku w komórce kadrowej organu Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej.

2. Za datę zgłoszenia wniosku uważa się również datę zgłoszenia wniosku do innych organów niż określone w ust. 1, jeżeli do właściwości tych organów należą sprawy świadczeń emerytalno-rentowych.

3. Jeżeli wniosek został zgłoszony w zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej państwa, z którym Rzeczpospolitą Polską łączy umowa międzynarodowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, za datę zgłoszenia wniosku uważa się datę uznaną za datę zgłoszenia wniosku zgodnie z wewnętrznym prawodawstwem stosowanym przez tę instytucję.

4. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 3, zagraniczna instytucja ubezpieczeniowa przekaze wniosek do organu emerytalnego w formie elektronicznej, wniosek i inne dowody otrzymane z tej instytucji w formie elektronicznej uznaje się za równoważne z oryginalnym wnioskiem i dokumentami wymaganymi w postępowaniu.

Rozdział 3

Dokumentowanie wniosków o świadczenia

§ 8. 1. Zainteresowany ubiegający się o emeryturę lub rentę inwalidzką załącza do wniosku dokumenty stwierdzające:

- 1) datę i podstawę prawną zwolnienia ze służby lub przekształcenia albo wygaśnięcia stosunku służbowego;
- 2) okresy służby;
- 3) okresy traktowane jako równorzędne ze służbą;
- 4) istnienie inwalidztwa;
- 5) wysokość uposażenia dla celów emerytalnych;
- 6) okresy składkowe i nieskładkowe – w przypadku ubiegającego się o emeryturę funkcjonariusza, pozostającego w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r.

2. Zainteresowany, o którym mowa w ust. 1, składa oświadczenie pisemne, czy:

- 1) pobiera uposażenie po zwolnieniu ze służby lub świadczenie pieniężne o takim samym charakterze;
- 2) pobiera świadczenie pieniężne z ubezpieczenia emerytalnego lub rentowego lub innego zaopatrzenia emerytalnego albo świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy albo uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne, przewidziane w odrębnych przepisach;
- 3) jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego – w przypadku ubiegającego się o emeryturę funkcjonariusza, pozostającego w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r.;
- 4) osiąga przychód z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

3. W przypadku posiadania ustalonego prawa do jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2, zainteresowany informuje w pisemnym oświadczeniu również o organie, który ustalił prawo do tego świadczenia.

§ 9. 1. Małżonek (wdowa lub wdowiec) ubiegający się o rentę rodzinną załącza do wniosku dokumenty stwierdzające:

- 1) informacje dotyczące osoby, po której ma być ustalone prawo do renty rodzinnej:
  - a) datę urodzenia,
  - b) datę i podstawę prawną zwolnienia ze służby lub przekształcenia albo wygaśnięcia stosunku służbowego,

- c) okresy służby,
  - d) okresy składowe i nieskładowe – w przypadku ubiegającego się o rentę rodzinną po funkcjonariuszu pozostającym w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r.,
  - e) wysokość uposażenia,
  - f) datę zgonu funkcjonariusza, emeryta lub rencisty albo datę zaginięcia funkcjonariusza,
  - g) związek śmierci funkcjonariusza ze służbą – w przypadku gdy śmierć była następstwem czynu karalnego,
  - h) numer świadczenia zmarłego, jeśli wniosek dotyczy renty rodzinnej po emerycie lub renciście;
- 2) zawarcie związku małżeńskiego;
  - 3) swoją datę urodzenia;
  - 4) istnienie swojej niezdolności do pracy – jeżeli ustalenie prawa do renty rodzinnej jest uzależnione od tej niezdolności;
  - 5) posiadanie prawa do świadczeń alimentacyjnych – w przypadku ubiegania się o rentę rodzinną:
    - a) przez małżonka rozwiedzionego,
    - b) po małżonku, jeżeli w chwili śmierci małżonka nie istniała pomiędzy małżonkami wspólność małżeńska;
  - 6) fakt uczestniczenia w zorganizowanym szkoleniu mającym na celu uzyskanie kwalifikacji do wykonywania pracy zarobkowej – jeżeli prawo do renty rodzinnej po małżonku jest uzależnione od uczestniczenia w takim szkoleniu.

2. Zainteresowany, o którym mowa w ust. 1, składa ponadto pisemne oświadczenie, czy:

- 1) istniała wspólność małżeńska – w przypadku ubiegania się o rentę rodzinną po małżonku;
- 2) osiąga przychód z tytułu służby lub działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego;
- 3) ma ustalone prawo do świadczenia pieniężnego z ubezpieczenia emerytalnego lub rentowego lub innego zaopatrzenia emerytalnego albo do świadczenia pieniężnego finansowanego z Funduszu Pracy albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego, przewidzianego w odrębnych przepisach;
- 4) nie posiada niezbędnych źródeł utrzymania – w przypadku ubiegania się o prawo do okresowej renty rodzinnej.

3. Jeżeli wniosek dotyczy renty rodzinnej po emerycie lub renciście, okoliczności, na które dowody znajdują się w aktach emerytalno-rentowych zmarłego, organ emerytalny ustala na podstawie tych akt.

4. W przypadku posiadania ustalonego prawa do jednego ze świadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 3, zainteresowany informuje w pisemnym oświadczeniu również o organie, który ustalił prawo do tego świadczenia.

§ 10. 1. Dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione ubiegające się o rentę rodzinną, które ukończyły 16 lat, poza dokumentami i oświadczeniami wymienionymi w § 9 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 4 przedstawiają dokumenty potwierdzające fakt pobierania nauki w szkole.

2. Przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, ubiegające się o rentę rodzinną, poza dokumentami i oświadczeniami wymienionymi w § 9 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 4:

- 1) przedstawiają postanowienie sądu – w przypadku gdy zmarły funkcjonariusz, emeryt lub rencista albo jego małżonek był ich opiekunem ustanowionym przez sąd;
- 2) składają pisemne oświadczenia, czy:
  - a) zostały przyjęte na wychowanie i utrzymanie co najmniej na rok przed zaginięciem funkcjonariusza albo przed śmiercią funkcjonariusza, emeryta lub rencisty, chyba że śmierć była następstwem wypadku,
  - b) posiadają prawo do renty rodzinnej po zmarłych rodzicach, a gdy rodzice żyją – czy nie mogą zapewnić im utrzymania.

3. Przepis § 9 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 11. 1. Rodzice ubiegający się o rentę rodzinną, poza złożeniem dokumentów i oświadczeń wymienionych w § 9 ust. 1 pkt 1, 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ust. 4, składają pisemne oświadczenie, czy funkcjonariusz, emeryt lub rencista bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania.

2. Przepis § 9 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 12. 1. Zainteresowany ubiegający się o zasiłek pogrzebowy z tytułu śmierci emeryta, rencisty lub członka rodziny przedstawia dokumenty potwierdzające:

- 1) datę zgonu;
- 2) fakt pokrycia kosztów pogrzebu;
- 3) pokrewieństwo lub powinowactwo zainteresowanego z osobą zmarłą albo umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej.

2. Zainteresowany, o którym mowa w ust. 1, składa pisemne oświadczenie:

- 1) czy nie pobrał zasiłku pogrzebowego po zmarłym w innym organie uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów do wypłaty tego zasiłku;
- 2) o pokryciu kosztów pogrzebu w całości albo w części;
- 3) o numerze posiadanego rachunku bankowego, jeżeli wypłata zasiłku ma być dokonana na rachunek bankowy.

§ 13. 1. Środkiem dowodowym potwierdzającym imię (imiona), nazwisko, datę urodzenia, numer PESEL, datę zawarcia związku małżeńskiego, datę zgonu, stopień pokrewieństwa lub powinowactwa lub przysposobienie jest odpowiednio aktualny dokument stwierdzający tożsamość lub aktualny odpis aktu stanu cywilnego.

2. Środkiem dowodowym potwierdzającym prawo do świadczeń alimentacyjnych, w przypadku rozwodu, unieważnienia małżeństwa lub separacji jest wyrok sądu, ugoda sądowa lub inny dokument potwierdzający spełnianie obowiązku alimentacyjnego.

3. Środkiem dowodowym potwierdzającym fakt pokrycia kosztów pogrzebu są rachunki dokumentujące pokrycie kosztów pogrzebu w całości lub w części, a jeżeli rachunki zostały złożone w banku – kopie rachunków, potwierdzone przez bank za zgodność z oryginałem.

4. W przypadku nadesłania wniosku w sprawie świadczenia za pośrednictwem przedsiębiorcy uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej w obrocie krajowym lub zagranicznym, zainteresowany powinien dołączyć niezbędne odpisy aktów stanu cywilnego, które podlegają zwrotowi po sporządzeniu kopii lub notatki.

§ 14. 1. Środkiem dowodowym potwierdzającym:

- 1) datę i podstawę zwolnienia ze służby lub przekształcenia albo wygaśnięcia stosunku służbowego oraz okres służby jest zaświadczenie o przebiegu służby dla celów emerytalnych sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej;
- 2) okresy służby zaliczane w wyższym wymiarze jest zaświadczenie sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej;
- 3) okresy służby pełnionej w szczególnych warunkach uzasadniających podwyższenie emerytury jest zaświadczenie o okresach służby pełnionej w warunkach uzasadniających podwyższenie emerytury, sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza lub innych dokumentów potwierdzających pełnienie służby w tych warunkach, wystawione przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej;
- 4) okresy służby, o których mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy, jest zaświadczenie o przebiegu służby w Służbie Celnej, sporządzone na podstawie akt osobowych funkcjonariusza lub innych dokumentów potwierdzających pełnienie służby, o której mowa w tym przepisie, wystawione przez właściwe organy Krajowej Administracji Skarbowej;

- 5) wysokość uposażenia dla celów emerytalnych lub rentowych, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy, jest zaświadczenie o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych lub rentowych, wystawione przez organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej, właściwe ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza;
- 6) wysokość uposażenia dla celów emerytalnych, o którym mowa w art. 5 ust. 1a lub art. 18f ustawy, jest zaświadczenie o uposażeniu i nagrodzie rocznej dla celów emerytalnych z kolejnych 10 lat kalendarzowych wystawione przez organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej, właściwe ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza;
- 7) inwalidztwo jest orzeczenie komisji lekarskiej podległej odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Szefowi Agencji Wywiadu, zwanej dalej „komisją lekarską”, o niezdolności funkcjonariusza do służby i zaliczeniu do jednej z grup inwalidztwa;
- 8) niezdolność do pracy jest orzeczenie lekarza orzecznika albo komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o stopniu niezdolności do pracy;
- 9) związek śmierci funkcjonariusza ze służbą, w przypadku gdy śmierć była następstwem czynu karalnego, jest:
  - a) orzeczenie komisji lekarskiej o związku śmierci funkcjonariusza ze służbą,
  - b) protokół powypadkowy sporządzony przez właściwe organy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej,
  - c) prawomocne orzeczenie sądu lub postanowienie prokuratora o związku śmierci funkcjonariusza ze służbą, o umorzeniu postępowania karnego albo o odmowie wszczęcia postępowania karnego, z wyjątkiem umorzenia albo odmowy wszczęcia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987);
- 10) fakt zaginięcia funkcjonariusza jest rozkaz personalny lub decyzja właściwego przełożonego, stwierdzające zaginięcie oraz związek zaginięcia ze służbą albo brak tego związku.

2. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 6, wydaje właściwy organ Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej z urzędu, a zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 4, na żądanie funkcjonariusza.

3. W zaświadczeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, wykazuje się, celem ustalenia przez organ emerytalny podstawy wymiaru emerytury, w szczególności sumę kwot uposażeń należnych w poszczególnych latach kalendarzowych z wybranych przez funkcjonariusza kolejnych 10 lat kalendarzowych, a w przypadku niewskazania przez funkcjonariusza tych lat – wykazuje się w szczególności sumę kwot uposażeń należnych w poszczególnych latach kalendarzowych, z kolejnych 10 lat kalendarzowych, poprzedzających rok zwolnienia ze służby.

4. Jeżeli organ Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej, właściwy ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza, nie posiada informacji o uposażeniu należnym temu funkcjonariuszowi w którymś z poszczególnych okresów, o których mowa w ust. 3, zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, za te okresy wystawia organ Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Krajowej Administracji Skarbowej, w której funkcjonariusz pełnił służbę w tym okresie, lub dowódca jednostki wojskowej, na której zaopatrzeniu finansowym pozostawał żołnierz w tym okresie.

5. Funkcjonariuszowi Służby Celnej zwolnionemu ze służby w okresie od dnia 3 marca 2015 r. do dnia 28 lutego 2017 r. zaświadczenia, o których mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 1–4, w zakresie okresów służby w Służbie Celnej,
- 2) w ust. 1:
  - a) pkt 5 i 6 oraz ust. 3 i 4, w zakresie wysokości uposażenia,
  - b) pkt 9 lit. b, w zakresie protokołu powypadkowego

– wystawia właściwy organ Krajowej Administracji Skarbowej.

6. Funkcjonariuszowi Biura Ochrony Rządu po dniu 31 stycznia 2018 r. zaświadczenia, o których mowa:

- 1) w ust. 1 pkt 1–3, w zakresie okresów służby,
- 2) w ust. 1:
  - a) pkt 5 i 6 oraz ust. 3 i 4, w zakresie wysokości uposażenia,
  - b) pkt 9 lit. b, w zakresie protokołu powypadkowego

– wystawia właściwy organ Służby Ochrony Państwa.

§ 15. 1. Okresy służby zaliczane do wysługi emerytalnej ustala się na podstawie zaświadczeń o przebiegu służby funkcjonariusza.

2. Okresy służby wojskowej traktowane jako okresy równorzędne ze służbą w Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Straży Granicznej, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Celnej i Służbie Celno-Skarbowej, w tym okresy służby wojskowej pełnionej w szczególnych warunkach uwzględniane przy ustalaniu wysokości emerytury wojskowej, dokumentuje się na podstawie zaświadczenia wystawionego odpowiednio przez komórki lub jednostki organizacyjne urzędu obsługującego Ministra Obrony Narodowej, właściwe w sprawach kadrowych.

3. Okresy zatrudnienia lub służby w zawodowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej i nauki w szkołach pożarniczych, w charakterze członka Korpusu Technicznego Pożarnictwa, a także funkcjonariusza pożarnictwa w terminie do dnia 31 stycznia 1992 r., zalicza się do wysługi emerytalnej, w przypadku okresów zatrudnienia lub służby – na podstawie świadectwa pracy i aktu mianowania oraz innych dokumentów poświadczających te okresy, natomiast w przypadku okresów nauki – na podstawie zaświadczenia wydanego przez właściwą szkołę pożarniczą.

4. Okresy zatrudnienia w jednostkach ochrony przeciwpożarowej lub na stanowiskach, na których były wykonywane czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 129 ust. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1313, 1592 i 1669), traktowane jako służba w Państwowej Straży Pożarnej zalicza się do wysługi emerytalnej na podstawie decyzji Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej stwierdzającej zakończenie okresu zatrudnienia.

5. Okresy, o których mowa w ust. 4, w przypadku osób posiadających status strażaka przed dniem 1 lipca 1999 r., a następnie przyjętych przed tą datą do służby w Państwowej Straży Pożarnej, zalicza się do wysługi emerytalnej na podstawie zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę lub właściwy organ Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającego wykonywanie czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

6. Okres służby w Służbie Celnej zalicza się do wysługi emerytalnej na podstawie zaświadczenia wystawionego przez właściwy organ Krajowej Administracji Skarbowej na podstawie aktu mianowania i akt osobowych funkcjonariusza.

7. Inne okresy służby lub okresy równorzędne ze służbą zaliczane do wysługi emerytalnej ustala się na podstawie dokumentów wydanych przez właściwe organy.

8. Okresy działalności kombatanckiej oraz okresy zaliczone do tej działalności zalicza się do wysługi emerytalnej na podstawie dokumentów stwierdzających przyznanie uprawnień kombatanckich, zgodnie z ustawą z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r. poz. 276).

9. Okresy składkowe i nieskładkowe oraz okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. dolicza się do wysługi emerytalnej, jeżeli zostały udowodnione w sposób określony w art. 117 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 i 2245).

10. W razie braku informacji na indywidualnym koncie ubezpieczonego, okresy opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe po dniu 31 grudnia 1998 r. dolicza się do wysługi emerytalnej na podstawie zaświadczenia wydanego przez płatnika składek, zawierającego informację o okresach ubezpieczenia oraz o okresach nieopłacania składek lub o braku takich okresów.

§ 16. 1. W przypadku udowadniania okresów składkowych lub nieskładkowych za pomocą zeznań świadków, zainteresowany lub jego pełnomocnik oświadcza, że okresów tych nie może potwierdzić odpowiednimi dokumentami.

2. Zeznania świadków złożone w formie pisemnej lub ustnej do protokołu sporządzonego w siedzibie organu emerytalnego zawierają w szczególności:

- 1) dane osobowe świadka: imię i nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, serię i numer dowodu osobistego, nazwę i adres pracodawcy albo numer pobieranej emerytury lub renty;
- 2) stwierdzenie o uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań;
- 3) oświadczenie, czy i jaki stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa łączy świadka z zainteresowanym;
- 4) określenie celu złożenia zeznania;
- 5) dane dotyczące okoliczności objętych zeznaniem, a w szczególności: w jakim okresie i w którym obozie przebywał w niewoli, obozie dla internowanych, obozie pracy przymusowej, gdzie i w jakich okresach oraz w jakim charakterze był zatrudniony, czy zatrudnienie było wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy, ciągle, dorywczo lub sezonowo, ile dni trwało w tygodniu, ile miesięcy w roku;
- 6) oświadczenie, skąd świadkowi są znane okoliczności objęte zeznaniem, a jeżeli współpracował z zainteresowanym, czy posiada dowody własnej pracy w tym okresie;
- 7) własnoręczny podpis świadka.

3. W przypadku doręczenia pisemnych zeznań świadków za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług pocztowych w obrocie krajowym lub zagranicznym, własnoręczność podpisów świadków na zeznaniach powinna być poświadczona przez organ administracji rządowej, organ samorządu terytorialnego, notariusza lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli świadkiem jest funkcjonariusz, własnoręczność jego podpisu może być potwierdzona przez przełożonego w jednostce organizacyjnej, w której pełni służbę.

§ 17. 1. Na okoliczności, których potwierdzenie dokumentami nie jest wymagane, zainteresowany składa pisemne oświadczenie opatrzone jego własnoręcznym podpisem.

2. Jeżeli oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, składane jest w siedzibie organu emerytalnego, zainteresowany składa podpis w obecności pracownika przyjmującego oświadczenie, który potwierdza swoje uczestnictwo podpisem i pieczęcią.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera stwierdzenie o uprzedzeniu zainteresowanego o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań.

4. W przypadku doręczania oświadczenia za pośrednictwem podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług pocztowych w obrocie krajowym lub zagranicznym, własnoręczność podpisu na oświadczeniu powinna być poświadczona przez organ administracji rządowej, organ samorządu terytorialnego, notariusza lub konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

5. W imieniu osób małoletnich oświadczenia składają ich rodzice lub opiekunowie.

§ 18. 1. W postępowaniu przed organem emerytalnym zagraniczne odpisy aktów stanu cywilnego oraz inne zagraniczne dokumenty przedkłada się po przetłumaczeniu na język polski przez tłumacza przysięgłego.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do dokumentów sporządzonych w państwach, na terenie których obowiązują unijne przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub z którymi Rzeczpospolitą Polską łączą umowy w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, sporządzonych w językach urzędowych tych państw.

§ 19. 1. Dokumenty potwierdzające okresy służby lub inne okresy zaliczane do wysługi emerytalnej, o których mowa w § 14 i 15, oraz pisemne zeznania świadków, o których mowa w § 16 ust. 2 i 3, składa się w oryginale.

2. Po wydaniu decyzji w sprawie świadczenia, organ emerytalny zwraca zainteresowanemu, na jego wniosek, przedłożone dokumenty po sporządzeniu ich kopii, z wyłączeniem zaświadczeń o przebiegu służby, zaświadczeń o wysokości uposażenia, zaświadczeń stwierdzających okresy służby zaliczane w wyższym wymiarze i zaświadczeń stwierdzających okresy służby pełnionej w szczególnych warunkach uzasadniających podwyższenie emerytury, przyjmowanych do ustalenia prawa i wysokości podstawy wymiaru świadczeń, rachunków poniesionych kosztów pogrzebu oraz pisemnych zeznań świadków i oświadczeń zainteresowanego.

Rozdział 4

Ustalanie prawa do zaopatrzenia emerytalnego

§ 20. Organ emerytalny udziela informacji o warunkach i dowodach wymaganych do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego oraz udziela pomocy przy ubieganiu się o ustalenie tego prawa.

§ 21. 1. Zainteresowany może wycofać wniosek, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji.

2. Wycofanie wniosku jest skuteczne, jeśli nastąpiło w formie przewidzianej dla zgłoszenia wniosku.

§ 22. 1. Jeżeli przy dokonywaniu czynności przed organem emerytalnym zainteresowany lub świadek, mający pełną zdolność do czynności prawnych nie może złożyć podpisu, podpis składa inna upoważniona przez niego osoba, nieograniczona w zdolności do czynności prawnych.

2. Osoba składająca podpis za zainteresowanego lub świadka składa oświadczenie o przyczynach uniemożliwiających złożenie podpisu przez zainteresowanego lub świadka, podając swoje dane identyfikacyjne: imię i nazwisko, datę urodzenia, numer PESEL, a jeżeli nie nadano tego numeru – serię i numer dowodu osobistego lub paszportu, adres miejsca zamieszkania i adres do korespondencji.

§ 23. 1. Organ emerytalny bada i ocenia całokształt sprawy o ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia na podstawie przedłożonych dokumentów, zeznań świadków, innych dowodów oraz oświadczeń zainteresowanego.

2. Jeżeli zainteresowany nie przedłożył dowodów niezbędnych do ustalenia lub potwierdzenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia, organ emerytalny wzywa go pismem, za zwrotnym poświadczeniem odbioru, do przedłożenia tych dowodów we wskazanym przez organ emerytalny terminie, nie dłuższym niż 60 dni, pod rygorem wydania decyzji na podstawie posiadanych dowodów.

§ 24. 1. Jeżeli zainteresowany złożył wniosek o ustalenie prawa do renty inwalidzkiej lub do dodatku pielęgnacyjnego albo ma wyznaczony termin kontrolnego badania lekarskiego, organ emerytalny kieruje go na badanie przez komisję lekarską w celu wydania orzeczenia o zaliczeniu zainteresowanego do jednej z grup inwalidztwa lub o niezdolności do samodzielnej egzystencji, dołączając zaświadczenie o stanie zdrowia tej osoby, sporządzone przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się zainteresowany.

2. Jeżeli warunkiem ustalenia prawa do renty rodzinnej jest uznanie za osobę niezdolną do pracy członka rodziny zmarłego emeryta lub rencisty albo członka rodziny zmarłego lub zaginionego funkcjonariusza, organ emerytalny na wniosek zainteresowanego zwraca się do właściwego oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o skierowanie wskazanej we wniosku osoby na badanie przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w celu wydania orzeczenia o niezdolności do pracy, dołączając zaświadczenie o stanie zdrowia tej osoby, sporządzone przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się zainteresowany.

3. Jeżeli zainteresowany nie zgłosił się w wyznaczonym terminie na badanie do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo na dodatkowe badanie specjalistyczne zarządzane przez tego lekarza, organ emerytalny wzywa go pismem, za zwrotnym poświadczeniem odbioru, do wyjaśnienia w terminie 30 dni od dnia doręczenia pisma przyczyn niezgłoszenia się na badanie, pod rygorem wydania decyzji na podstawie posiadanych dowodów.

§ 25. 1. Przy obliczaniu wysługi emerytalnej dodaje się poszczególne okresy o jednakowym wskaźniku procentowym, określonym w ustawie, obejmujące lata, miesiące i dni.

2. Okresy niepełnych miesięcy oblicza się w dniach. Sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 30 dni kalendarzowych. Sumę miesięcy zamienia się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za 1 rok.

3. Okresy rozpoczynające się pierwszym, a kończące się ostatnim dniem miesiąca oblicza się jak pełne miesiące, niezależnie od faktycznej liczby dni przypadającej w danym miesiącu.

4. Jeżeli w zaświadczeniu stwierdzającym okresy zatrudnienia są podane dni robocze, a nie okresy zatrudnienia, sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 22 dni robocze, a w odniesieniu do okresów zatrudnienia wykonywanego przed dniem 1 stycznia 1981 r. – 25 dni roboczych.

5. Jeżeli z dowodów wynika tylko miesiąc rozpoczęcia lub zakończenia zatrudnienia, przyjmuje się za początek lub koniec tego okresu piętnasty dzień miesiąca.

6. Obliczenie procentowego wymiaru wysługi emerytalnej za okresy o jednakowym wskaźniku procentowym jest dokonywane według matematycznych zasad zaokrąglania, z dokładnością do drugiego miejsca po przecinku.

§ 26. 1. Decyzję w sprawie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia organ emerytalny wydaje na piśmie, nie później niż w terminie 60 dni od dnia zgłoszenia wniosku lub powstania obowiązku wszczęcia postępowania z urzędu.

2. W razie przeprowadzania postępowania, o którym mowa w § 23 ust. 2 lub w § 24, decyzję określoną w ust. 1 wydaje się nie później niż w terminie 30 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji lub od daty wpływu do organu emerytalnego prawomocnego orzeczenia komisji lekarskiej, lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych albo komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 2, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów wyznaczonego przez organ emerytalny albo datę przedstawienia tych dowodów.

§ 27. 1. Decyzja o ustaleniu prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia albo decyzja o zmianie tego prawa lub wysokości świadczenia zawiera w szczególności:

- 1) określenie organu emerytalnego;
- 2) datę jej wydania;
- 3) wskazanie osoby, której dotyczy;
- 4) powołanie podstawy prawnej;
- 5) rodzaj i numer świadczenia;
- 6) sposób wyliczenia świadczenia oraz jego wysokość;
- 7) datę, od której przysługuje świadczenie;
- 8) uzasadnienie faktyczne i prawne;
- 9) pouczenie o terminie i trybie odwołania;
- 10) pouczenie o okolicznościach, o których zainteresowany jest obowiązany na podstawie przepisów prawa powiadomić organ emerytalny;
- 11) podpis i stanowisko osoby upoważnionej do wydania decyzji.

2. Decyzja o zmianie wysokości świadczenia w wyniku bieżącej waloryzacji nie musi zawierać pouczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 10.

§ 28. 1. Decyzja o odmowie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego zawiera elementy określone w § 27 ust. 1 pkt 1–5 i 8–11.

2. W przypadku wydania decyzji, w której nie ustalono prawa do zaopatrzenia emerytalnego, organ emerytalny poucza zainteresowanego o możliwości ubiegania się o ustalenie prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub w innych przepisach.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, po uprawomocnieniu się wydanej decyzji, organ emerytalny przekazuje odpowiednie dokumenty właściwemu organowi na wniosek tego organu lub zainteresowanego. Nieprzekazane dokumenty zwraca się zainteresowanemu na jego wniosek.

§ 29. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego lub wysokości świadczenia umarza się, jeżeli zainteresowany:

- 1) zmarł przed wydaniem decyzji, a osoby uprawnione do udziału w niezakończonym postępowaniu nie złożyły wniosku o jego kontynuowanie;
- 2) wycofał wniosek.

Rozdział 5

Wypłata świadczeń pieniężnych

§ 30. 1. Emerytury i renty wraz z dodatkami, zasiłkami i innymi świadczeniami pieniężnymi wypłaca się miesięcznie z góry, w piątym dniu każdego miesiąca kalendarzowego, za który przysługują te świadczenia.

2. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przysługujące osobom zamieszkałym za granicą w państwach, z którymi zostały zawarte umowy międzynarodowe o wzajemnym przekazywaniu świadczeń emerytalnych i rentowych z ubezpieczeń społecznych, wypłaca się kwartalnie z dołu w pierwszym dniu miesiąca przypadającego po upływie każdego kwartału, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Przepis ust. 1 stosuje się do osób zamieszkałych w państwach, na terenie których obowiązują unijne przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

4. Za dzień wypłaty świadczeń przekazywanych za granicę uważa się dzień przekazania należności do banku lub innej instytucji pośredniczącej w wypłacie świadczeń.

5. W przypadku gdy dzień wypłaty jest dniem wolnym od pracy, wypłaty dokonuje się w dniu roboczym poprzedzającym dzień wolny od pracy.

§ 31. 1. Rentę rodzinną albo jej część, jeżeli do renty rodzinnej uprawniona jest więcej niż jedna osoba, przysługującą:

- 1) osobie małoletniej,
- 2) osobie pełnoletniej, nad którą została ustanowiona opieka albo kuratela

– wypłaca się osobie sprawującej nad tą osobą opiekę albo kuratelę, po uzyskaniu przez kuratora zezwolenia sądu na wypłatę świadczenia do jego rąk.

2. Rentę rodzinną albo jej część, przysługującą osobie pełnoletniej innej niż wymieniona w ust. 1 pkt 2, wypłaca się tej osobie albo na jej wniosek innej osobie pełnoletniej uprawnionej do części tej renty rodzinnej albo osobie, która sprawowała opiekę nad zainteresowanym przed osiągnięciem pełnoletności, po uprzednim pouczeniu o okolicznościach, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy.

3. W przypadku pobytu sieroty zupełnej w zakładzie specjalnym albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej, rentę rodzinną wraz z dodatkiem dla sieroty zupełnej wpłaca się na rachunek w banku, wskazanym przez kierownika zakładu albo placówki albo przez opiekuna ustanowionego przez sąd.

4. W przypadku pobytu w zakładzie specjalnym albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej więcej niż jednej sieroty zupełnej, uprawnionych do jednej renty rodzinnej, każdej z nich wypłaca się przysługującą jej część renty oraz dodatek dla sieroty zupełnej. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio przy wypłacaniu świadczeń należnych członkom rodziny pozostałym po osobie, która zmarła po zgłoszeniu wniosku o te świadczenia, a przed ustaleniem prawa do nich.

§ 32. 1. Jeżeli dla osoby uprawnionej do emerytury lub renty ustanowiono opiekuna albo kuratora, emeryturę lub rentę wypłaca się do rąk tego opiekuna albo kuratora, po uzyskaniu przez kuratora zezwolenia sądu na wypłatę świadczenia do jego rąk.

2. Jeżeli z akt sprawy wynika konieczność ustanowienia dla osoby uprawnionej do emerytury lub renty opiekuna albo kuratora, do czasu jego ustanowienia świadczenia te wypłaca się do rąk osoby pełniącej faktyczną opiekę, wskazanej przez właściwy organ gminy.

3. Podstawę wypłaty świadczenia do rąk opiekuna albo kuratora może stanowić również kopia wniosku o ustanowienie opieki albo kurateli, złożonego w sądzie opiekuńczym.

4. Organ emerytalny zobowiązuje osobę, o której mowa w ust. 2 lub 3, do przedstawienia, najpóźniej w ciągu 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia wypłaty emerytury lub renty do jej rąk, postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna albo kuratora. W razie nieprzedstawienia postanowienia sądu w wyznaczonym terminie, organ emerytalny zwraca się do właściwego organu, o którym mowa w ust. 2, w sprawie wystąpienia o ustanowienie opiekuna albo kuratora.

§ 33. 1. Na mocy decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo ministra właściwego do spraw finansów publicznych przyznającej w drodze wyjątku zaopatrzenie emerytalne, na podstawie art. 8 ustawy, organ emerytalny podejmuje wypłatę tego świadczenia.

2. Wypłata świadczenia przyznanego w drodze wyjątku jest realizowana przez okres wskazany w decyzji właściwego ministra. Po upływie tego okresu organ emerytalny nie wydaje decyzji o wstrzymaniu wypłaty świadczenia.

3. Jeżeli ustaną okoliczności będące podstawą przyznania świadczenia w drodze wyjątku, organ emerytalny wydaje decyzję o wstrzymaniu wypłaty tego świadczenia.

4. Jeżeli ustaną przesłanki wstrzymania wypłaty świadczenia przyznanego w drodze wyjątku, przed uprawomocnieniem się decyzji w tej sprawie, organ emerytalny podejmuje wypłatę na okres nie dłuższy niż wskazany w decyzji właściwego ministra.

§ 34. Kwoty przypadające do wypłaty zaokrągla się według zasad przyjętych dla świadczeń wypłacanych na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 35. 1. Jeżeli dla ustalenia świadczeń lub ich wypłaty odrębne przepisy wymagają ustalenia równowartości w polskich złotych kwoty świadczenia zagranicznego wyrażonej w walucie obcej, ma zastosowanie kurs złotego do waluty obcej ogłoszony przez Narodowy Bank Polski z dnia dokonywania przeliczenia przez organ emerytalny, chyba że umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub przepisy Unii Europejskiej stanowią inaczej.

2. Kwoty poniesionych kosztów pogrzebu wykazane w obcej walucie przelicza się według kursu, o którym mowa w ust. 1, obowiązującego na dzień zgonu.

§ 36. 1. Wypłaty zasiłku pogrzebowego dokonuje organ emerytalny lub na jego zlecenie komórka finansowa właściwego organu Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej lub Służby Celno-Skarbowej, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.

2. Organ emerytalny po otrzymaniu od organu, o którym mowa w ust. 1, dowodów wypłaty niezwłocznie refunduje wypłacony zasiłek, do wysokości określonej w art. 80 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Rozdział 6

Legitymacja emeryta-rencisty policyjnego

§ 37. 1. Osoba, która ma ustalone prawo do emerytury lub renty inwalidzkiej, otrzymuje legitymację emeryta-rencisty policyjnego, zwaną dalej „legitymacją”.

2. Legitymacja jest ważna wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość, zawierającym zdjęcie emeryta lub rencisty.

§ 38. Organ emerytalny wydaje i wymienia legitymację oraz dokonuje w niej wpisów.

§ 39. Legitymację wydaje się wraz z decyzją o ustaleniu prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej.

§ 40. 1. Legitymacja zawiera:

- 1) imię i nazwisko emeryta lub rencisty;
- 2) numer PESEL;
- 3) numer świadczenia;
- 4) wpis o niezdolności do samodzielnej egzystencji;
- 5) datę ważności;
- 6) datę wydania;
- 7) nazwę organu emerytalnego wydającego legitymację.

2. Wzór legitymacji jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 41. Legitymacja podlega wymianie w przypadku:

- 1) zmiany nazwiska lub imienia emeryta lub rencisty;
- 2) utraty, uszkodzenia lub zniszczenia;
- 3) upływu okresu ważności;
- 4) orzeczenia o niezdolności do samodzielnej egzystencji lub jego zmiany.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 42. Do postępowań wszczętych na podstawie przepisów dotychczasowych i niezakończonych do dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 43. Legitymacje wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowują ważność do upływu terminu w nich wskazanych.

§ 44. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.²⁾

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *K. Kozłowski*

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 października 2004 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2015 r. poz. 1148 oraz z 2017 r. poz. 1141), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 23 pkt 1 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1321).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
i Administracji z dnia 7 grudnia 2018 r. (poz. 2373)

WZÓR LEGITYMACJI EMERYTA-RENCISTY POLICYJNEGO

Wzór graficzny

Awers

Rewers

Opis

Legitymacja w postaci karty wykonanej z PVC, o krawędziach zaokrąglonych, w formacie według standardu ISO 7810 ID-1: 53,98 x 85,6 x 0,76 mm.

Awers legitymacji:

- 1) tło w kolorze czerwonym cieniowanym;
- 2) w lewym górnym rogu logo Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz napis „ZER”;
- 3) w prawym górnym rogu hologram;
- 4) poniżej napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:
  - a) od lewej strony:
    - w dwóch wierszach „LEGITYMACJA EMERYTA-RENCISTY”,
    - poniżej „Legitymacja wydana przez”,
    - poniżej w dwóch wierszach „Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji”,
  - b) poniżej po prawej stronie „seria:” i „nr legitymacji:” oraz miejsca na dokonanie wpisu serii i numeru legitymacji.

Rewers legitymacji:

- 1) tło w kolorze czerwonym cieniowanym;
- 2) w prawym górnym rogu znak wodny logo Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 3) od lewej strony napisy w kolorze czarnym wykonane różną czcionką:
  - a) w górnej części „IMIE” oraz miejsce na dokonanie wpisu imienia,
  - b) poniżej „NAZWISKO” oraz miejsce na dokonanie wpisu nazwiska,
  - c) poniżej w trzech wierszach: „Nr PESEL”, „Nr świadczenia:”, „Legitymacja ważna:” oraz miejsca na dokonanie wpisów poszczególnych danych,
  - d) poniżej „wraz z dokumentem tożsamości”,
  - e) poniżej „Dodatkowe informacje:” oraz poniżej miejsce na dokonanie wpisu o niezdolności do samodzielnej egzystencji i innych dodatkowych informacji,
  - f) poniżej „Warszawa, dnia:” oraz miejsce na dokonanie wpisu daty wydania.